

11) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om børns retsstilling og retsplejeloven. (Faderskabssager m. v.).

(Lovforslag nr. L 152. Fremsat 12/3 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Torben Lund (S):**

Jeg finder det vigtigt, at vi med dette lovforslag får styrket barnets retsstilling yderligere, således at ægtebarnets status kan blive fastlagt på så tidligt et tidspunkt som muligt.

Ægtemandens interesse i at få faderskabsspørgsmålet rejst mere end 3 år efter barnets fødsel bør som hovedregel vige for et hensyn til barnet, specielt når man som her i lovforslaget har givet en mulighed for dispensation i ganske særlige tilfælde. Den absolutte hovedregel må være, at barnets status er endeligt bestemt ved 3 års alderen. Denne grænse er i øvrigt i overensstemmelse med en netop vedtaget norsk lov på det samme område.

Hidtil har lovgivningen givet moderen en mulighed for når som helst at rejse faderskabssag mod ægtemanden. Domstolene har ganske vist i visse tilfælde, specielt i forbindelse med forældremyndighedstvister ved separation eller skilsmisse, afvist sådanne sager. Men hjemmelen hertil har man ikke fra domstolenes side kunnet finde i børneloven, idet denne lov jo har bygget på formodningen om, at barnets og moderens interesser altid var sammenfaldende. Som nævnt har denne forudsætning ikke altid kunnet holde.

På den baggrund, og idet det må være barnets tarv, det drejer sig om, kan jeg fuldt ud støtte, at moderens adgang til at anfægte ægtemandens faderskab ved anlæggelse af faderskabssag eller ved genoptagelse af en afgjort faderskabssag bliver begrænset på den samme måde som for ægtemandens vedkommende. Det må vel også ud fra en ligestillingsbetragtning være et rigtigt princip.

Lovforslagets andet led vedrører spørgsmålet om at lade behandlingen af faderskabssagerne overgå fra politiets regie til statsamtene. Også den del af lovforslaget kan vi fuldt ud tilslutte os. Det må være naturligt og rigtigt, at det er statsamtene, der behandler disse sager. Statsamtene er jo i forvejen stærkt involverede i forbindelse med

spørgsmål om børns retsstilling, både med hensyn til bidragsspørgsmål og med hensyn til forældremyndighedsspørgsmål.

Endelig er der lovforslagets tredje led, som vedrører en udvidelse af kontorfuldmagten på dommerkontorerne. Lovforslaget lægger op til, at en række rutineprægede forretninger kan overgå fra juridisk uddannet personale, dvs. dommer og dommerfuldmægtig, til at blive behandlet af ikke-juridisk uddannede kontorfunktionærer. Jeg finder, at den afgrænsning, man har lavet i lovforslaget her, er rimelig og fornuftig. Det drejer sig om, at tinglysningsforretninger, notarialforretninger og faderskabssager skal overgå til ikke-juridisk uddannede kontorfunktionærer, i det omfang der ikke er tale om afgørelse af tvister.

Den eneste betænkelighed, man kunne have ved en sådan bestemmelse, er, om retssikkerheden herved tilsidesættes. Hertil kan jeg sige, at jeg ikke mener, at den udvidelse af bemyndigelsesadgangen, der her er tale om, på nogen måde giver betænkeligheder i den retning.

Vi kan anbefale lovforslaget.

Lis Møller (KF):

Jeg kan tilsige mit partis støtte til en villig behandling af lovforslaget i udvalget.

Bjørn Elmquist (V):

Dette lovforslag falder i tre hovedafsnit, og jeg skal heller ikke gøre voldsomt meget ud af at kommentere de enkelte hovedafsnit.

Det første af dem, der drejer sig om at indføre en fælles frist for mænd og kvinder på tre år fra barnets fødsel til at rejse og begære genoptagelse af en faderskabssag, kan vi tilslutte os både af hensyn til barnets tarv og af hensyn til mændene, ægtefællerne. Jeg tror, vi kan undgå en lang række ulykkelige sager i praksis ved at få gennemført denne lovændring.

Om det andet spørgsmål, hvorvidt behandlingen af faderskabssagerne skal ligge hos politiet eller den skal ligge i statsamtene, tror jeg nok, man må sige, at det er faldet mange for brystet igennem tiderne, at man har skullet til politiafhøring, hvis man fik et barn uden for ægteskab. Det var, som om der hvilede et skær af kriminalitet over det.

[Bjørn Elmquist]

Ud fra det synspunkt kan vi tilslutte os lovforslaget.

Det kan også ses som et forsøg på at hjælpe politiet i deres kamp imod de knappe ressourcer. Det kan da være, der kan frigøres noget personale her.

I den forbindelse har jeg hæftet mig ved et høringssvar, bl.a. fra politimestrene og også fra politiaessorer og politifuldmægtige, hvor man vender sig mod forslaget. Man gør det ud fra geografiske betragtninger. Man siger, at politiet har en bedre spredning ud over landet og derfor bedre kan klare disse opgaver end statsamterne, som jo sidder koncentreret enkelte steder. Det er måske et synspunkt, vi bør overveje lidt nærmere i retsudvalget og se, om der er et problem her. Disse faderskabssager handler vel især om yngre mennesker, og de er vel nok lidt lettere til bens og lidt mere mobile end folk i ældre aldersgruppe, der næppe vil blive kaldt til faderskabssager. Men man ved jo aldrig; det kan da godt være, der er nogle op i årene, der kan blive tiltalt, i hvert fald på den mandlige side. Men lad os se nærmere på det i udvalget.

Det tredje afsnit drejer sig om udvidelsen af kontorfuldmagten, som man kalder det, hvor kontorpersonalet på tinglysningskontorerne og på dommerkontorerne skal have større arbejdsområde. Også det lyder da fornuftigt. Dog vil jeg lige – uden at træde uden for forretningsordenen – erindre om et af de tidligere dagsordenspunkter, nemlig hvor vi talte om ændring af tinglysningsloven på indeksslånenes område, og erindre om, at de høringssvar, vi har fået, er udformet på basis af den dagældende tinglysningslov. Det er min opfattelse på basis af det, vi har drøftet i retsudvalget, at med den ændring, der nu kommer i tinglysningsloven, må vi se i øjnene, at fra 1. april eller 2. april bliver det nok så kompliceret at tinglyse den form for pantebreve. Det er nok også en af de ting, vi må se lidt nærmere på i udvalget.

Alice Faber (SF):

Dette lovforslag giver mænd og kvinder lige muligheder for at anfægte ægtemandens faderskab for børn født i ægteskab, og det giver samme tidsfrist, nemlig tre år. Det er rimeligt. Måske kunne man diskutere, om tre år var en lidt for lang tidsfrist. Vi er nemlig

her indé på nogle områder, hvor forholdene er meget vanskelige. Uenighed om f. eks. forældremyndigheden i en skilsmisssituation går altid mest ud over børnene. Der skulle være mulighed for, at vi undgår nogle af situationerne med dette lovforslag.

Politiets opgave i forbindelse med faderskabssager overgår til statsamterne, og det er godt og rimeligt. Det er ikke nogen politimæssig opgave.

Derudover indebærer forslaget, at visse opgaver omkring faderskabssager, notarforretning og tinglysningsager overlades til kontoruddannet personale, som får en særlig uddannelse på området, hvad jeg kunne tænke mig at en stor del af dem har i forvejen. Jeg kunne også tænke mig, at en stor del af dem sidder og oplærer de unge fuldmægtige i disse opgaver. I det hele taget sidder der nok en meget stor gruppe kontoruddannet personale, som er særdeles velegnet til at udføre en stor del af den slags arbejde.

Man kunne nok finde meget arbejde i den offentlige forvaltning, som kunne overføres til veluddannet personale. Det kunne give det personale, som har erfaringer, et mere ansvarsfuldt og spændende arbejde. Det drejer sig nemlig ofte om kvinder, som på grund af kønsrollemønsteret ikke har fået den uddannelse, som de efter deres evner og interesser gerne ville have haft. Jeg finder derfor, det er et meget godt initiativ, der her er taget, og vil støtte forslaget.

Askjær Jørgensen (FP):

Det danske samfund er i opbrud på mange områder, også vedrørende ægteskabsbegrebet, hvad jeg kan beklage, men sådan er situationen, og så vil der naturligvis ikke blive et færre antal faderskabssager. Vi kan i det foreliggende lovforslag se noget, der tiltaler os, og noget, vi er knap så glade for. Derfor er vi parate til at få det grundigt belyst i udvalget.

Vi er ikke så glade ved, at statsamternes fortsatte beståen skal cementeres ved, at de skal have tillagt flere og flere opgaver. På den anden side er vi helt enige i, at der i allerhøjeste grad er behov for at aflaste politiet for alle de opgaver, man kan. Vi mener heller ikke, at sager som disse burde være politimæssige opgaver. Derfor kunne jeg godt allerede forudskikke et spørgsmål til ministeren,

[Askjær Jørgensen]

om der ikke var et tredje sted, hvor man kan få disse sager behandlet, når vi godt vil have dem væk fra politiet, men ikke ønsker, det skal ske hos statsamterne. Mon ministeren kunne være os behjælpelig med en god idé om, hvor man kunne lægge dem hen.

Vi er nok enige i, at dette er noget, der skal ses på, og vi er enige i, at der er behov for at regulere lovgivningen på dette område. Vi deltager positivt i udvalgsarbejdet.

Nør Christensen (CD):

CD har også bemærket ligestillingen i dette lovforslag. Vi finder, at det er absolut rigtigt, at der søges tilvejebragt ensartede regler for retten til at anfægte ægtemandens faderskab og ligeledes ensartede regler med hensyn til genoptagelse af en allerede afgjort sag. Vi er også glade for de dispensationsmuligheder, der tilsigtes, og at dispensationen skal meddeles af landsretten.

Jeg vil gerne tilslutte mig de bemærkninger, der faldt om, at det er glimrende, at barnets status endeligt er bestemt ved 3 års alderen i langt hovedparten af de sager, der skal behandles.

Under alle omstændigheder er det for CD rigtigt, at barnets tarv varetages på den bedste og mest betryggende måde, og som det også allerede tidligere er sagt, er det ofte børnene, der bliver de største tabere i disse sager.

I lovforslaget indgår også, at statsamterne overtager behandlingen af faderskabssagerne. Det er naturligvis en lettelse for politiet, men har man nærmere overvejet de geografiske forhold, som kan spille ind her? Man må i hvert fald antage, at behandlingen bliver mere besværlig for amterne, men også for publikum naturligvis. Jeg tænker her specielt på Vestjylland, der på mange måder er et for sømt område. Det bekræftede debatten også i går. Der er store afstande, og det er næsten for besværligt for publikum at bevæge sig ud til statsamtet i Ringkøbing, når man tænker på, at man har bopæl 40, 50, 60 km derfra.

Det kan godt være, det ikke er nogen politiopgave, men vi kan i hvert fald tænke os situationer, hvor politiet under alle omstændigheder bliver nødt til at blive indblandet i disse sager. Men det er alt sammen ting, der kan drøftes i udvalget, og CD vil medvirke positivt.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan tilslutte sig den ligestillingsmålsætning, der ligger i dette lovforslag. Det gælder ligestilling af ægtefæller i spørgsmålet om at rejse faderskabssager, og det indebærer faktisk nu en tidsmæssig begrænsning af moderens rettigheder i forhold til gældende ret.

Vi kan også tilslutte os, at politiopgaver i forbindelse med børn født uden for ægteskab nu overføres til statsamterne. Så vidt jeg ved, ligger antallet af børn, der fødes uden for ægteskab, mellem en tredjedel og en fjerdedel af alle børn. Derfor må vi nok sige, at det er på tide at fjerne ethvert skær af illegalitet i forbindelse med børn født uden for ægteskab.

Bemyndigelsen til tinglysningskontorernes kontorpersonele i § 2 kan vi principielt støtte, men vi vil godt i udvalget se lidt nærmere på, om der er problemer i det, som nogle allerede har nævnt her fra talerstolen.

Jeg har noteret mig, at ministeren i bemærkningerne til lovforslaget siger, at man har udskudt de videre overvejelser vedrørende moderens oplysningspligt med hensyn til at give oplysning om, hvem der er far til et barn født uden for ægteskab.

Jeg har også noteret mig, at der står, at man vil udskyde de videre overvejelser, indtil der foreligger det nødvendige grundlag for, at der kan tages stilling til faderens adgang til at rejse faderskabssag. Jeg vil godt spørge ministeren, hvad det er for et grundlag, vi kan vente at få. Jeg er enig i, at vi ikke skal ændre nu. Jeg er også klar over, hvor vanskeligt det er, men jeg vil godt vide, hvad det er, man kan forvente ud over det, der allerede ligger fra ægteskabsudvalget og fra børnekommissionen.

Der er en anden ting, som jeg, så vidt jeg har kunnet læse, ikke har kunnet finde i bemærkningerne. Det er spørgsmålet om, hvorvidt man i justitsministeriet har overvejet ugifte fædres retsstilling i forbindelse med ret til at anlægge faderskabssag. Vi har i justitsministeriets ægteskabsudvalg været inde på de spørgsmål uden på nogen måde at ville anbefale, at de ugifte fædre får nogle rettigheder, men jeg vil godt høre, om man i ministeriet har overvejet det. Jeg mener, det er en rigtig beslutning ikke at give dem en ret til, men der kunne godt siges adskilligt om

[Aase Olesen]

det, og det er der jo blevet i tidens løb i den diskussion, der har været om ugifte fædre.

Wilhelm (VS):

Da jeg så overskriften til dette lovforslag om børns retsstilling, var jeg lige ved at tro, at regeringen havde oppet sig, men det viste sig, da man læste det, at vi ikke er blevet udsat for sådanne chok. Den egentlige diskussion om børns retsstilling og børns rettigheder må vi så vente med til næste uge, når vores egne beslutningsforslag herom kommer til behandling. Dette lovforslag er meget begrænset, det drejer sig om retten til at få at vide, hvis man skal tillægges en far, hvem det er, inden man fylder 3 år, og det er da til at overskue. Vi er selvfølgelig tilhængere af den ligestilling, der sker dér, og vil også godt være med til at diskutere, om det måske skal være noget før de 3 år.

Angående de andre ting, der er i det, har jeg ligesom hr. Bjørn Elmquist hæftet mig ved høringssvarene fra Politimesterforeningen og andre af politiets organsiationer, fordi jeg synes, det virker lidt absurd dels at ville fastholde, at det skal være en politiopgave, dels under indtryk af den megen klage, vi hører om politiets manglende bemanning og voksende opgaver osv., at man er genstridig, når man her bliver tilbudt at slippe for nogle funktioner.

Vi vil da godt være med til at drøfte, om det skal være meget decentralt eller det skal være lidt mere centralt, men at det ikke skal være en politiopgave, synes jeg er indlysende. Jeg er ikke så sikker på, at det lige præcis på dette punkt er det store decentraliseringsprincip, vi skal køre. Jeg er ikke så sikker på, at det netop er Lidenlunds egne myndigheder, der skal kontaktes i disse sager. Mange vil måske se, at det er en fordel, at det for en gangs skyld sker på et lidt mere centralt plan.

Over for sparebestræbelserne – det er jo reelt det, der er tale om og ikke et eller andet med at gøre arbejdet mere tilfredsstillende for det kontoruddannede personale – og over for lavprissetterne har vi en vis skepsis, ligesom vi har det over for lavprisfængslerne og småsagerne, der også skal behandles ved lavprissetter. Det er ikke, fordi man skal fastholde høj uddannelse til de mest banale funktioner. Der er bestemt nok nogle af de

funktioner, der er nævnt her, der kunne laves af kontoruddannet personale og ikke af juristerne, ikke af retten.

Jeg er ganske enig med hr. Bjørn Elmquist, når han peger på, at der for så vidt angår tinglysning f.eks. af de nye indeksspekterende pantebreve kræves andre forudsætninger. Selv om vi støtter det forslag, synes jeg, at det i udvalget har vist sig, at det er en ganske anden og mere kompliceret ting end tinglysninger af de gammeldags papirer. Det kunne der måske være grund til at drøfte.

I den sammenhæng vil jeg spørge ministeren, om der under den forudsætning, som østre landret stiller op i sit høringssvar, nemlig at hvis en afgørelse truffet af kontorpersonalet i forbindelse med tinglysningsforretningerne bliver påkæret, tilkommer der retten i første instans en omgørelsesadgang, forstået således, at kærefristen til landsretten i dette tilfælde regnes fra den seneste afgørelse. Det ville måske løse nogle af de problemer, som jeg er enig med hr. Bjørn Elmquist i nok kunne findes omkring de mere komplicerede tinglysningsforretninger. Men det ville måske også gøre sparefidusen på lige præcis tinglysningsområdet temmelig fiktiv.

Jeg vil da med interesse høre, om det, som østre landsret forudsætter, ligger i ministerens tanker om administration af dette forslag. Det kan være, at det er mig, der er blind, men jeg har ikke kunnet læse det direkte ud af bemærkningerne.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for, at der bliver samme frist for mænd som kvinder for at anlægge faderskabssag. Ifølge lovforslaget skal det ske inden 3 år efter barnets fødsel. Efter min mening er det lige længe nok. Et barn på 3 år opfatter betydelig mere, end man i almindelighed regner med, og specielt har det i hvert fald en meget fin fornemmelse, hvis der sker noget unormalt eller sindsoprivende omkring det.

I bemærkningerne står der, at der ikke er mulighed for at anlægge faderskabssag, hvis barnet er undfanget ved insemination med ægtefællens samtykke, men man er altså i øvrigt vejet tilbage for at tage insemination med i lovgivningen. Jeg vil da spørge, om det er justitsministerens mening, og om,

[Inge Krogh]

hvorvidt man forbereder et lovforslag om forholdene ved insemination ved fremmed donor.

Det er rimeligt, at der er krav om, at moderen over for myndighederne skal oplyse, hvem der er far til barnet. Det er meget vigtigt af hensyn til barnet. Det er et stort psykisk traume for mennesker, hvis de i hvert fald ikke har den mulighed, at de kan få at vide, hvem faderen er.

Det er udmærket, at det nu er statsamterne, der skal klare faderskabssagerne, i stedet for politiet, og man må vel kunne sikre sig, at det ikke-juridisk uddannede personale har tilstrækkelig viden.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Hr. Askjær Jørgensen spurgte, om der ikke var en anden mulighed end statsamterne, når vi taler om at fratage politiet de opgaver, som lovforslaget vedrører. Jeg tør ikke sige, om man kunne finde en anden mulighed. Jeg kan ikke uden videre komme i tanker om nogen, men det er, som om der hos hr. Askjær Jørgensen forudsættes, at statsamterne skal udsultes, man må ikke give dem for mange opgaver ud fra den betragtning, at hr. Askjær Jørgensen ønsker dem nedlagt.

Vi lovgiver altså på det grundlag, at vi har statsamter, og at vi fortsat vil have disse statsamter. Når vi har dem, synes vi, at det er naturligt, når de i øvrigt behandler en lang række andre familieretlige spørgsmål, at de også får de opgaver, som lovforslaget vedrører.

Jeg ved ikke, hvor store problemer de geografiske forhold bereder; det er et svar til hr. Nør Christensen. Det har i hvert fald hidtil været således – jeg ved ikke, om det fortsat er det – at nogle amter har lokale kontorer og også har benyttet kommunekontorer en gang imellem til de forretninger, som man kunne foretage dér, hvor folk ellers kunne få langt til det centrale amtskontor. Om det eksisterer stadig væk, tør jeg ikke sige, men det kan vi finde ud af i udvalget. Men generelt må man vel sige, at selv om der er mange faderskabssager, så drejer det sig for den enkelte ikke om så forfærdelig mange tilfælde. Man må gå ud fra, at en rejse til amtskontoret næppe for den enkelte vil være den helt store ulempe.

Fru Aase Olesen rejste spørgsmålet om moderens oplysningspligt og faderens mulighed for – i og for sig således som moderen har – at tage stilling til at få et faderskab fastslået. Fru Aase Olesen spurgte, hvad det er for et grundlag, vi venter på. Det grundlag, der tænkes på i bemærkningerne, er først og fremmest spørgsmålet om, at ægteskabslovudvalget skal færdiggøre arbejdet omkring moderens oplysningspligt. Da der er en vis forbindelse mellem moderens oplysningspligt og faderens mulighed for selv at anlægge faderskabssag, er det i hvert fald en del af det grundlag, det kunne være nyttigt at have, inden vi tager stilling til selve det problem, som fru Aase Olesen rejste. Jeg har endnu ikke taget stilling til, hvorvidt der bør være en ret for faderen til at rejse en faderskabssag.

Hr. Wilhjelm nævnte, at det virkede absurd, når politiet ønskede at fastholde modtagelsen af faderskabsanerkendelser som en politiopgave. Det virker i og for sig ikke absurd, og jeg tror heller ikke, at hr. Wilhjelm forudsætning er helt rigtig. Det er korrekt, at politiet har givet udtryk for, at man mangler mandskab, men politiet har aldrig sagt, at man vil befri sig enhver opgave, der ikke er af direkte politimæssig karakter. Tværtimod har politiets organisationer gentagne gange sagt, at man ikke ønsker at blive fritaget for enhver opgave, der ikke er af direkte politimæssig karakter, fordi man ønsker forbindelse med borgerne også på andre områder end det, der drejer sig om lovligt kontra ulovligt. Om det så, når det drejer sig om et godt forhold til borgerne, er hensigtsmæssigt at vælge netop faderskabssager, skal jeg ikke tage stilling til. Det er kun den generelle bemærkning fra hr. Wilhjelm's side om, at politiet burde være glad for enhver opgave, man fratog politiet. Den opfattelse har altså ikke hold i virkeligheden, når det drejer sig om politiets organisationers opfattelse.

I den forbindelse kunne man måske også kommentere et par bemærkninger, der fremkom fra anden side, nemlig at der er et vist skær af illegalitet, når noget foregår hos politiet. Det mener jeg ikke er helt rigtigt. Det kan da godt være, at der er nogle, der opfatter det således, men det, at man f. eks. skal hen og have et pas eller et kørekort udstedt hos politiet, føles vel ikke af borgeren som om, at nu er han på grænsen til det illegale.

[Justitsministeren]

Det tror jeg ikke det gør. Jeg tror, det er vigtigt at fastholde, at politiet også har nogle opgaver, der ikke har noget som helst at gøre med lovens overholdelse, men simpelt hen om administrationen af visse dele af lovgivningen.

Hr. Wilhjelm spurgte, om den forudsætning, som østre landsret har givet udtryk for i et af høringssvarene, er opfyldt. Der er en enkelt bemærkning i bemærkningerne til lovforslaget, som jeg kan henvise til, og hvor der står:

»Det antages imidlertid, at tinglysningssdommeren på grundlag af de gældende regler kan omgøre en udført tinglysningsekspe-dition, når der rejses kæremål mod forretningen.«

Derfor har man ikke fundet, at der var behov for at gennemføre en regel af den nævnte karakter, men jeg er villig til at gå i dybden med dette spørgsmål, når vi skal behandle lovforslaget i udvalget.

Så vil jeg i øvrigt sige tak for den positive modtagelse, som lovforslaget har fået.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal blot sige til ministeren, at det er helt rigtigt, at vi ønsker en udsulning af statsamterne. Selvfølgelig lovgiver man på basis af det bestående, men hvis man ønsker, at noget bestående skal tages væk, skal man ikke ligesom lægge mere ind i det. Det lykkes ikke at få ministeren til at komme dertil, men vi sysler egentlig med, om ikke faderskabssager kunne lægges ud i retskredsene. Vi mener, at de ting, som man har i statsamterne, faktisk skulle derover. Så vil jeg da forudskikke, at vi nok vil bede om teknisk bistand til et ændringsforslag, sådan at det kommer over til dommerne i retskredsene i stedet for i statsamterne.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg har en ganske kort bemærkning til de kommentarer, som ministeren knyttede til spørgsmålet om skæret af illegalitet, når man skal henvende sig til politiet. Det var bl.a. mig, der var inde på det. Jeg vil fastholde, at sammenligningen, som jeg i hvert fald ser den, mellem at skulle have udstedt et kørekort eller et pas og så henvende sig om en faderskabssag ikke holder, for i en faderskabssag kommer man nærmest i forhør og

skal afgive forklaring. Der bliver optaget en politirapport; det skal der da mig bekendt ikke, hvis man skal have et pas eller et kørekort. Jeg har i hvert fald hørt mennesker – jeg har ikke oplevet det personligt – sige, at det var en noget ubehagelig oplevelse, og at det faldt dem noget for brystet. Det var baggrunden for mine bemærkninger før.

Wilhjelm (VS):

Jeg vil gerne takke ministeren for, at han fortolker politiorganisationernes høringssvar. Jeg vil også godt sige, at jeg ikke forventer nogen sinde at høre ministeren sige, at han finder en eller anden udtalelse fra politiorganisationerne absurd.

Til spørgsmålet om, hvordan dette opfattes, kan jeg erklære mig enig med hr. Bjørn Elmquist. Jeg tror, ministeren bliver nødt til at indse, at der er mange af disse funktioner, som borgerne ikke opfatter som bare en eller anden udmærket anledning til at få kontakt med ordensmagten, men faktisk opfatter som en halvvejs kriminalisering.

Et andet område, vi ikke så sjældent har diskuteret, er tilsynet med udlændinge, hvor også det, at administrationen af en lov automatisk bliver et politianliggende, bestemt ikke opfattes som bare en udmærket anledning til at få kontakt med ordensmagten.

Til det, jeg spurgte om i forbindelse med østre landsrets idé om en forudsætning for lavprisbehandlingen af tinglysninger, vil jeg godt sige, at jeg har læst det, der stod i bemærkningerne – så blind er jeg heller ikke – men det besvarer faktisk ikke spørgsmålet, for der står lige inden det, ministeren læste, at det kunne overvejes at gennemføre en ordning osv., og så fortsætter det med det, ministeren sagde, at det antages, at det allerede kan gøres inden for gældende regler. Det synes østre landsret ikke at være aldeles enig i, og i hvert fald står det spørgsmål tilbage: vil kærefristen til landsretten gælde fra den sidste afgørelse, eller vil den gælde fra lavprisafgørelsen?

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg glemte at besvare fru Inge Kroghs spørgsmål om, hvorvidt vi forbereder en lovgivning om insemination. Jeg tror, vi havde det spørgsmål til behandling i folketinget for et halvt års tid siden, og der er ikke sket no-

[Justitsministeren]

gen ændringer i ministeriets holdning siden dengang. Det vil sige, at der ikke er tale om nogen forberedelser af den karakter, som fru Inge Krogh nævner.

Hr. Bjørn Elmquist fortsatte at diskutere problemerne om begrebet illegalitet. Det er selvfølgelig rigtigt, at der er forskel på ekspeditionen, når det drejer sig om et kørekort og en faderskabsanerkendelse. Jeg nævnte det kun som et eksempel på, at politiet også har opgaver, der i hvert fald helt klart ikke har noget at gøre med illegalitet eller ej. Men jeg må sige, at dette, at vi nu lægger afgørelserne om anerkendelse af faderskab til statsamtterne, bestemt ikke er udtryk for, at politiet ikke får nogen opgaver i denne relation, for der kan da godt i mange tilfælde være tale om, at det kan være problematisk at finde ud af, hvem der er faderen til barnet, så der kan godt stadig væk blive brug for de politiafhøringer, som hr. Bjørn Elmquist nævnte. Der kan blive brug for efterlysning og eftersøgning af personer osv. Det, der tænkes på, er, at nu er det amterne, der får ansvaret, og så må amterne finde ud af, om de har behov for politiets bistand. Men det kan stadig væk godt tænkes.

Med hensyn til det problem, som hr. Wilhjelm rejser, vil jeg foretrække, at vi diskuterer det i udvalget, så er vi sikre på, at vi har grundlaget i orden, inden vi tager endelig stilling. Skulle der være behov for tilføjelser af en eller anden karakter, som kan klargøre en retstilstand, og hvis tilføjelser er praktiske, er jeg naturligvis villig til at overveje det i retsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje m.v. (Advokater m.v. Tilsyn med eksekutorer).

(Lovforslag nr. L 150. Fremsat 12/3 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Jørgen Jensen (S):

Lovforslaget har til formål at gennemføre en modernisering af de almindelige bestemmelser, der gælder for udøvelse af advokatvirksomhed.

Tiden tillader ikke at gå i enkeltheder, men jeg vil alligevel, fordi der er tale om flere lovtekniske og reelle ændringer, nævne de elementer, som lovforslaget indeholder.

Det drejer sig bl.a. om regler på en række områder. Det er regler om betingelser for meddelelse af advokatbeskikkelse m.v., om møderet for domstolene, om advokaters retigheder og pligter, om ophør af retten til at udøve advokatvirksomhed, om advokatsamfundet, om advokatrådet, om advokatnævnet og de øvrige advokatbetingelser.

Jeg skal om disse områder henvise til lovforslagets bemærkninger og så i øvrigt kort koncentrere mit indlæg om nogle for mig mere principielle spørgsmål.

Det siges således om den praktiske advokatuddannelse, der kræver 3 års praktisk arbejde på et advokatkontor, at man kan samle de 3 år sammen i flere stillinger mod før én. Jeg synes, det er en rimelig ting.

Det siges også, at hvis lovforslaget vedtages, bliver det en betingelse for at få lov til at virke som advokat, at man deltager i en efteruddannelse, en uddannelse, der særlig skal have relation til advokatvirksomhed. Jeg synes også, det er rimeligt, at man stiller et sådant krav.

Det er heller ikke uvæsentligt, at en advokat skal handle i overensstemmelse med god advokatskik. Det præciseres, og her føjes yderligere til, at hvis god advokatskik ikke følges, vil advokatnævnet, som jeg skal vende tilbage til, kunne pålægge disciplinære sanktioner.

Forslaget indebærer, at der også vil blive skabt nye muligheder med hensyn til at behandle klager. Det skal understreges, at det er socialdemokratiets opfattelse, at den nu-